

Utóhang egy évfordulóhoz

Kevesen tudják, hogy Krüdy Gyula könyvkiadó is volt. Igaz, „vállalata” csak egyetlenegy könyvet adott ki. Azt is az író sajátját: 1931-ben *Az élet álom* című elbeszéléskötetet. Az ötvennégy esztendő író, halála előtt másfél évvel így vallott életének e váratlan eseményéről:

„Nem ijedtem meg, amikor régebbi könyveim kiadói közül ték velem, hogy szerződéseinket, melyek az író kezét elég szorosán megkötötték esztendőkön át, a folyó évben, az Úrnak alig elbeszélhető 1931-iki esztendőjében nem tarthatják meg, és azt felbontják, habár régi könyveimet már eladták... Végtere ötvenedik könyvemnél és az ötvenes éveimben eljutottam oda, hogy kedvemre, munkakörömet, vagyonomat, gabonámat, termésemet keilően gyümölcsösztessem... A könyvkiadói pálya sem halás foglalkozás napjainkban, amint nem az az írói pálya sem. De, a kettőt összetéve: falán tudunk valamire menni el-szerencsétlenedett életünkben. Az első lépés már megtörtént. Saját kiadású könyvemet rokonszenvesen fogadták a jó emberek: itt-ott talán nagyobb sikerem volt, mintha egy könyvkiadó biggyesztette volna a nevét az író neve mellé.”

Erdemes és érdekes e sorokat felidézni most, amikor Szindbád századik születésnapjának ünnepséget múltán örömmel jegyezhetjük föl: a könyvkiadók vetélkednek egymással, hogy nevüket Krüdy Gyula neve mellé „biggyeszthessék”. Az újabb, huszonöt kötetre tervezett életműkiadás, amelyet a Szépirodalmi Könyvkiadó jelentet meg — már nyolcadik köteténél tart, és sohasem remélt magas példányszámban fogy el. A centenáriumi évében ezenkívül a Móra Kiadónál egy elbeszélésgyűjtemény, a Magvetőnél egy monográfia, a Szabó Ervín Könyvtár gondozásában szöveggyűjtemény: kicsit lemaradva az évfordulótól, az elmúlt hetekben látott napvilágot Krüdy Zsuzsa szerkesztésében a Helikon Kiadónál a *Gordonkázás* című önéletrajzi válogatás, és ugyancsak a Helikon jegyezte a Petőfi Irodalmi Múzeum Kézirattár sorozatában megjelent *Szent Terézia utcái* című facsimile kiadást.

Ennyi műve még a legtermékenyebb éveiben sem jelent meg — az 1910-es években sem, amikor írói csillaga a legmagasabban állott. Az utóélet 1954-ben kezdődött nagy reneszánsza most tetőzik.

A századik évforduló ünnepségei, megemlékezései, a nyíregyházi vándorgyűlés, az irodalmi estek a nagy íróhoz méltó színvonalon és tartózkodással méltatták Krüdy munkásságát, s ha voltak is ellentmondások az értékelésben: elsősorban a művekre irányították a figyelmet. Ezt szolgálta a Szindbád-film felújítása, ehhez járultak hozzá a rádió, a televízió műsorai is. Es ennek a tisztelegésnek a jegyében készül a Radnóti Színpad jövő héten bemutatásra kerülő K-R₇Ű-D-Y-műsora is.

Szindbád olvasóinak ez évforduló kapcsán talán csak egy fájdalmuk volt: a Margitsziget művészétányán — többszöri kérés ellenére — még mindig nem állították fel Krüdy szobrát a legnagyobb magyar prózaírók között.

Mégis, most, amikor a század nagy magyar írói, költői születési centenáriumainak sorát ünnepeljük: Szindbád századik születésnapjának tartalmas megünneplese példa lehet.